

Dosarul nr. 2ra-232/21

Prima instanță: Judecătoria Criuleni sediul central (jud. V. Suciul)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Ideal Credit” Societate cu Răspundere Limitată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Organizației de Creditare Nebancară „Ideal Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Zinaidei Ciobanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Zinaida Ciobanu, reprezentată de avocatul Marcel Popescu, casată încheierea din 24 iulie 2019 a Judecătoria Criuleni sediul central și hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătoria Criuleni sediul central și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă excepția de tardivitate și respinsă acțiunea ca tardivă

constată:

La 16 mai 2019, OCN „Ideal Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Ciobanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că Nicolae Cojuhari, în temeiul contractului de împrumut din 9 noiembrie 2014, a acordat Zinaidei Ciobanu cu titlu de împrumut suma de 167 400 de lei.

Ulterior, la 17 iulie 2015, între Nicolae Cojuhari și OCN „Ideal Credit” SRL a fost încheiat contractul de cesiune de creanță nr. 2, prin care Nicolae Cojuhari, în calitate de cedent, a transmis creanța în valoare nominală totală de 167 400 de lei cesionarului OCN „Ideal Credit” SRL.

A comunicat că la 21 august 2015, în adresa Zinaidei Ciobanu a fost expediată cererea de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, prin care acesteia

i-au fost comunicate pretențiile OCN „Ideal Credit” SRL și posibilitatea de a achita datoria în termen de 7 zile calendaristice, însă cererea adresată a rămas fără răspuns.

A evidențiat că prin neexecutarea în termen a obligațiilor contractuale, Zinaida Ciobanu admite o încălcare gravă atât a intereselor OCN „Ideal Credit” SRL, cât și a legislației în vigoare privind executarea obligațiilor.

Totodată, a menționat că pentru perioada de întârziere, pârâtei i-a fost calculată dobânda de întârziere în mărime de 11 103,43 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 514, 572, 602, 970, 1236, 1243 Cod civil, art. 33, 33¹, 38, 166, 167, 206, 243 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Zinada Ciobanu în beneficiul OCN „Ideal Credit” SRL a datoriei în mărime de 167 400 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 11 103,43 de lei și a taxei de stat în mărime de 5 355,10 de lei, în total suma de 183 858,53 de lei.

La 18 iunie 2019, Zinaida Ciobanu a depus referință la cererea de chemare în judecată a OCN „Ideal Credit” SRL, prin care a invocat excepția de tardivitate în conformitate cu prevederile art. 186 lit. h) și art. 186¹ CPC, solicitând respingea acțiunii ca fiind tardivă.

Prin încheierea din 24 iulie 2019 a Judecătoriei Criuleni sediul central, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea privind excepția de tardivitate înaintată de reprezentantul pârâtei, avocatul Marcel Popescu.

În susținerea acestei concluzii, prima instanță a constatat că OCN „Ideal Credit” SRL s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Zinaidei Ciobanu privind încasarea datoriei încă la 28 iunie 2016, care aflându-se în proces de examinare în instanța de judecată, la 15 ianuarie 2019, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca tardivă cererea de recurs depusă de OCN „Ideal Credit” SRL împotriva încheierii din 4 iunie 2018 a Judecătoriei Criuleni sediul central, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol în temeiul art. 267 lit. k) CPC, deoarece nu a fost achitată taxa de stat până la data indicată de instanță.

Reieșind din prevederile art. 402 alin. (2) Cod civil și având în vedere că ultima încheiere a instanței de judecată a fost emisă la 15 ianuarie 2019, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 16 mai 2019, adică în interiorul termenului de 6 luni, prima instanță a ajuns la concluzia de a respinge ca neîntemeiată cerere privind excepția de tardivitate înaintată de Zinaida Ciobanu.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Criuleni sediul central, a fost admisă acțiunea integral.

Au fost încasate de la Zinaida Ciobanu în beneficiul OCN „Ideal Credit” SRL datoria contractuală în sumă de 167 400 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 11 103,43 de lei și cheltuielile judiciare legate de plata taxei de stat în sumă de 5 355,10 de lei, în total suma de 183 858,53 lei de lei.

În susținerea soluției emise, prima instanță a reținut că creanța reclamantei este exigibilă și reală, iar pârâta se eschivează și nu-și execută obligația de a restitui datoria, încălcând prevederile contractuale, astfel, urmează să achite datoria

acumulată conform contractului de împrumut din 9 noiembrie 2014 în mărime de 167 400 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 11 103,43 de lei.

Prin decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Zinaida Ciobanu, reprezentată de avocatul Marcel Popescu, casată încheierea din 24 iulie 2019 a Judecătorei Criuleni sediul central și hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătorei Criuleni sediul central și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă excepția de tardivitate invocată de Zinaida Ciobanu, reprezentată de avocatul Marcel Popescu.

A fost respinsă acțiunea ca tardivă.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că potrivit contractului de împrumut din 9 noiembrie 2014, Nicolae Cojuhari i-a acordat Zinaidei Ciobanu un împrumut în sumă de 167 400 de lei pe un termen de până la 31 mai 2015.

De asemenea, instanța de apel a reținut că data limită până la care urma să se adreseze OCN „Ideal Credit” SRL în instanța de judecată a expirat la 31 mai 2018, pe când prezenta cerere de chemare în judecată a fost depusă la 16 mai 2019, respectiv peste 11 luni și 16 zile de la data expirării termenului de prescripție.

Instanța de apel a conchis ca fiind nefondate trimiterile primei instanțe și ale intimitei la redacția art. 402 alin. (2) Cod civil, în vigoare din 1 martie 2019.

Astfel, a considerat că speței sunt aplicabile prevederile Codului civil în redacția Legii nr. 1107-XV din 6 iunie 2002, în vigoare până la 1 martie 2019, și nicidecum prevederile Codului civil, cu modificările operate prin Legea nr. 133/2018 din 1 martie 2019.

La 18 decembrie 2020, OCN „Ideal Credit” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de menținere a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, nefondată, emisă prin interpretarea eronată și subiectivă a legislației.

A considerat eronată poziția instanței de apel privind concurența normelor aplicabile cazului, or determinarea termenului de prescripție extinctivă în speță a avut loc prin interpretarea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare.

Instanța de apel a reținut principiul neretroactivității legii civile prevăzut în art. 7 CPC, însă alineatul 6 al aceleiași norme prevede excepții de aplicabilitate în timp a legii în dependență de instituția civilă supusă discuției.

Astfel, în sensul normei menționate dispozițiile legii noi privitor la termenele de prescripție extinctivă sunt regăsite în art. 402 alin. (2) Cod civil, or termenul de prescripție extinctivă a curs până la 16 mai 2019, iar legea nouă ce reglementează termenul de prescripție (care prelungește termenul în favoarea creditorului) a intrat în vigoare în luna martie 2019.

Neretroactivitatea legii civile ca principiu general are rațiunea de a stabili o conduită juridică a părților la momentul încheierii actului juridic și de care acestea urmează a se ghida pe parcursul executării actului juridic, însă, termenul de

prescripție al acțiunii este o condiție juridică stabilită prin lege (și nu convențional) și poate fi modificată de legiuitor în timp.

Respectiv, neretroactivitatea legii nu poate fi aplicată asupra termenului de prescripție, condițiile de survenire, expirare și aplicare a acestei instituții de drept civil fiind expuse distinct de legiuitor. Or, nu în zadar în art. 7 Cod civil, atât în redacția veche, cât și în redacția nouă, legiuitorul a reglementat prescripția extinctivă ca o derogare de la norma generală.

Prin urmare, instanța de apel eronat s-a limitat la invocarea normelor generale ale aplicabilității în timp a normelor civile, or prescripția extinctivă în timp este reglementată diferit.

De asemenea, a considerat că instanța de apel eronat a aplicat termenul de prescripție raportat la legea veche, a reținut ca aplicabile prevederile art. 271 și 272 Cod civil, însă, a omis să se pronunțe asupra art. 277 și 278 Cod civil.

Așadar, reieșind din prevederile art. 277 și 278 Cod civil, a menționat recurenta că, termenul de prescripție extinctivă s-a întrerupt odată cu formularea acțiunii în anul 2016, iar după ce acțiunea a fost scoasă de pe rol definitiv și irevocabil, din acest moment începe a curge un nou termen.

La 12 februarie 2021, Zinaida Ciobanu a depus referință la recursul declarat de OCN „Ideal Credit” SRL, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 7 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 168), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Totodată, se mai constată că la 7 octombrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei contestate la o adresă electronică greșită a OCN „Ideal Credit” SRL - legal@pfcb.md (f. d. 167), adresa electronică corectă fiind – legal@pfb.md, indicată în antetul cererii de chemare în judecată, precum și în prezenta cerere de recurs.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 decembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de OCN „Ideal Credit” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în

care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN „Ideal Credit” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de OCN „Ideal Credit” SRL urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Ideal Credit” Societate cu Răspundere Limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic